ANUL VII. No. 2019. — O SINGURĂ EDIȚIE — LUNI, 31 OCTOMBRE 1894.

NUMERUL 15 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureștĭ* LA CASA ADMINISTRAȚIEĬ
DIN *Județe* ȘI *Streinătate* PRIN MANDATE POȘTALE
UN AN ÎN ȚARĂ 30 LEĬ; ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ȘASE LUNĬ . . 15 » » » 25 »
TREĬ LUNĬ . . 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul
LITERAR

NUMERUL 15 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureștĭ* ȘI *județe* SE PRIMESC *numaĭ la Administrație*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE ȘI *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA
kioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 50 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director: ANTON BACALBAȘA

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

ENCICLOPEDIE?

Știam pîn'acuma că marele dicționar Larousse este cea maĭ complectă și cea maĭ exactă enciclopedie, maĭ cu seamă pentru partea literară; numărul din urmă însă al *Revisteĭ Enciclopedice**) vrea să ne convingă de contrariu.

Fascicula aceasta cuprinde un lung articol asupra *Literaturiĭ romînești*.

L'am citit și am rămas uĭmit de greșelile enorme ce cuprinde, de colosalele lipsurĭ, de confuziile naive ce comite, de ușurința cu care D. Ernest Tissot, autorul, pretinde că face studiul bieteĭ noastre literaturĭ.

D. Tissot e un filo-romîn care ne poartă multe simpatiĭ, dar care nu știm la ce izvoare s'a inspirat, căcĭ l'aŭ indus răŭ în eroare. Aceia carĭ ĭ-aŭ procurat notițele necesare, sînt de sigur niște agramațĭ ridiculĭ, asupra cărora cade toată vina dacă d. Tissot a făcut o lucrare cu totul fantezistă.

Vorbind de poețiĭ noștri, autorul se oprește numaĭ la Alexandri și menționează in treacăt pe «foarte pesimistul Eminescu», căruĭa de alt-fel îĭ dă «o importanță secundară», și pe...., Bonifaciu Florescu!! Pe Gr. Alexandrescu fabulistul îl numește *Lamartinian* și nu se poate împiedică de a numi poet pe «bătrînul Asaky» și pe... C. A. Rosetti!!

Ințelegem ca D. Tissot să nu cunoască pe poețiĭ noștri de acum, pe Dd. Vlăhuță, O. Carp, Stavri, Gheorghe din Moldova și toțĭ ceĭ-l-alțĭ; dar sa te ĭeĭ după Michelet și să facĭ poet pe Costache Rosetti, fără să menționezĭ pe Konaki și pe Văcărescu,— asta e cam lată!

In privința prozeĭ, nu cunoaște de cît pe Filimon, pe Costache Negruzzi și pe.... D. *Jàck* Negruzzi! Ba maĭ mult, D-sa reproduce portretul acestuĭa din urmă și scrie dedesubt: *Constantin* Negruzzi (1809—1868).

Asta-ĭ o farsă afară din cale nepermisă!

Și iarăși, înțelegem ca D. Tissot să nu cunoască pe prozatoriĭ romînĭ de azĭ, dar să citezĭ pe Jack Negruzzi fără să pomeneștĭ de Creangă, e oribil.

In ce privește critica, D. Tissot insistă asupra Domnilor... *Cratiunescu* și *Demetrescu*. Cine sînt aceștĭ criticĭ, habar n'avem. Poate să fie D. *Crăcĭunescu*? Dar D-sa n'a produs de cît o... teză pentru licență. Cît pentru D. Demetrescu, nu știm: o fi Anghel Dimitrescu orĭ C. Dimitrescu-Iașĭ? Știm numaĭ că nicĭ unu nicĭ altul nu trec drept criticĭ.

D. Tissot ĭ-a inventat pe amîndoĭ, cum a inventat că romancierul francez cel maĭ căutat în Romînia e Paul Bourget! Bĭetul Zola, bĭetul Maupassant, bĭetul Daudet!

In teatru, D. Tissot nu știe de cît *Franțuzitele* de Faca, *Boeriĭ și Ciocoiĭ* de Alexandri, *Razvan-Vodă* (o fi *Răzvan și Vidra*) de B. P. Hîjdăŭ și *Pigmalion* de D. Bengescu. Pe acestea două din urmă, le numește «drame lirice, violente *schakespeariane!*»

Alt nimic. Nicĭ chĭar Caragiale nu-ĭ citat! De alt-fel, autorul cunoaște așà de bine teatrul romînesc, încît dintre actorĭ citează numaĭ pe Milo, pe Manolescu, pe D-na Romanescu și pe D-na Popescu (Frosa orĭ Anicuța?) Nu există nicĭ Iulian, nicĭ Mateescu, nicĭ Pascaly, nicĭ Frosa Sarandy, nicĭ Nottara.

D-sa insistă însă asupra poeteĭ (?) Elena Văcărescu și asupra lăutaruluĭ Petrea Crețu...

De lăutarĭ însă nu vorbim, pentru că ar trebui o serie de articole speciale spre a-ĭ dovedi că răŭ și fără cale ĭa pe lăutarĭ drept niște trubadurĭ. D. Tissot, care nu știe nicĭ de Barbu Lăutaru, nicĭ de Chipan, confundă *poezia populară* cu *poezia lăutărească*.

* * *

Inc'o dată, lucrarea D-luĭ Tissot e destul de lungă și ar trebui să ne ocupăm de ea într'o revistă maĭ curînd decît într'un articol de ziar, unde nu ne iartă cadrul să intrăm în amănunte și în analize maĭ pe larg.

Am arătat aci numaĭ greșelile cele maĭ elementare și maĭ bătătoare la ochĭ.

Și acum ne întrebăm: cine e naivul, cine ignorantul, care a comunicat D-luĭ Tissot asemenea notițe falșe?

După ce că străinătatea se ocupă așà de rar de noĭ, e o nenorocire ca atuncĭ cînd cineva are bunavoință să ne facă cunoscuțĭ, să-ĭ dăm niște raporturĭ absolut caraghioase.

O asemenea lucrare compromite reputația *Revisteĭ Enciclopedice Larousse*.

Dacă despre literatura unuĭ popor european, și încă latin, se spun atîtea inexactitățĭ,—cum voițĭ să maĭ luăm în serios pe Larousse cînd ne vorbește de triburile din Africa?

Anton Bacalbașa.

*) *Revue Encyclopédique*, 1 Novembre 1894. P. Larousse.

ZIUA MORȚILOR

(DUPĂ LAHOR)

Vuind, cu ramurĭ în pămînt,
Codru-ĭ asemenĭ uneĭ mărĭ,
Și ce grozav ĭe acest vînt
Cu tristele luĭ aĭurărĭ.

S'aude-un clopot depărtat...
Să fie-un plîns de om ce moare?
Nebunul vînt ne-a înghețat,
Și plouă trist... Lacrime's oare?

Ie-a celora ce nu maĭ sînt
Ziua de azĭ. — Plînsul de foĭ
Trezește-o remușcare'n noĭ,
Reamintindu-ne-un mormînt.

Bine-ar fi fost maĭ cu prisos
Pe ceĭ apușĭ să-ĭ fi iubit,
Căcĭ la ce-ĭ bun acest prinos
De'ndurerărĭ, cînd aŭ murit?

Nebuna vîntuluĭ poveță
S'o ascultăm: — dragĭ să-ne fim
O, ceĭ ce supraviețuim!
Căcĭ e un vis sărmana viață.

D. D. ANGHEL.

GALERIA LITERARA

ANONIMUL DE LA BLAJ

Nu știm sub ce nume va fi *indus* în *matricula botezaților*, nicĭ n'am putea spune cam cum *prospiciază* la față, știm însă că el *obvine*, ba am putea chiar zice că *se obtrude* în literatura română cu un *op* într'un singur *tom* asupra poetuluĭ pesimist, *reșpective morbos*, Eminescu.

Anonimul din Blaj ĭe născut în *relegea* greco-catolică reșpective unită, și tot in această *relege* a învățat *ghimnasiul* și sfînta *teologhie* fie la Blaj fie la Roma, maica noastră cea bătrînă.

Din incidentul aparițiuniĭ poeziilor luĭ Eminescu, anonimul de la Blaj a *stătorit* că *nice cum* și *nice cînd* aceste *viersuințe* nu conglăsuiesc cu *Pastorala dogmatică* și cu *Ermeneutica morală*. Apoĭ ceea ce n'are la bază învățămintele sfinteĭ noastre *Beserici* nu poate să *vieze* și cu atît maĭ puțin să *prospicieze* în arena sublimă a *literelor*.

Toate aceste *gravamine* ale sale, anonimul din Blaj le-a expus în formă de *expectorațiunĭ*, tipărite pe 200 de fețe în tipografia archidiecesană a sfinteĭ mitropoliĭ greco-catolice din Ungaria și Transilvania.

Expectorațiunile acestea aŭ fost citite în întregimea lor de Arune Densușianu și de Alexandru Macedonski. Toțĭ ceĭlalțĭ carĭ aŭ încercat să le citească pănă la sfîrșit, aŭ fost lovițĭ de *nona*. Uniĭ nu s'aŭ deșteptat nicĭ pînă azì; legenda însă spune că aceștia n'aŭ fost nicĭ odată deștepțĭ.

Ceĭ pe carĭ meseria îĭ silește să citească tot felul de expectorațiunĭ, aŭ avut în genere precauțiunea de a lua cunoștință de *opul* anonimuluĭ de la Blaj în doze minime. Subsemnatul însă trebuie să mărturisească aci, că n'a putut cu nicĭ un preț să treacă dincolo de pagina la care anonimuluĭ nu-ĭ place strofa din Eminescu:

Stolurĭ, stolurĭ trec prin minte
Dulcĭ iluziĭ; amintirĭ
Țiriesc încet ca greerĭ
Printre negre, vechĭ zidirĭ.

Cum? esclamă anonimul de la Blaj,—amintirile *sĕ țiriesc* ca niște greerĭ, *no* apoĭ poftim fantazie! asta *încă* e poezie?!

Și cum de sigur pentru uzul anonimuluĭ de la Blaj nu se va scoate nicĭ odată o ediție cu buchĭ de ceaslov a poeziilor luĭ Eminescu, va rămînea ca o dogmă în tipografia archidiecesană din Blaj că poetul a pus greeriĭ să se *țirască*.

Anonimul însă, care după cum se vede a rămas încă la buchĭ, saŭ la *poĭcoave* cum se zice dincolo, și cum ĭe și maĭ potrivit să se zică în ocazia de față, — își *țiriește* nainte expectorațiunile și explorațiunile în carĭ, cu voia cititorilor nu-l vom maĭ urmări.

De alt-fel, odată ce și-à expus *gravaminele* împotriva luĭ Eminescu, anonimul a *repășit* cu desăvîrșire de pe arena literelor române.

Dorind ca această *repășire* să fie fără recidivă, nu-mĭ maĭ rămîne de cît să mă *recomând* cu *aplecăciune Clarissimuluĭ reșpective* Obscurissimuluĭ domn anonim.

ZIG.

NOTE FALSE

O regină se întoarce în țară după o lipsă maĭ îndelungată... Firește, n'aŭ să lipsească odele și imnurile, căcĭ doar' pentru ocaziĭ ca astea sînt ele născocite. Și talentul venind din ce în ce maĭ puțin în ajutorul fabricanților de ast-fel de poezie, mania aceasta, cînd nu e pur și simplu ridicolă, în tot cazul însă a ajuns atît de inocentă, încît de sigur că nu maĭ face să vorbeștĭ despre dînsa.

Nicĭ nu vreaŭ să vorbesc aci despre ea. Sinceră saŭ nu, cît e vorba de fantazia personală a luĭ Ionescu saŭ a luĭ Popescu, pe care l'a adus chetul luĭ așa, să exalteze în chip teoretic saŭ fie și cu practice gîndirĭ ascunse, strălucirea unuĭ tron saŭ a uneĭ coroane oare care, — asupra uneĭ ast-fel de fantaziĭ n'ar maĭ rămînea azĭ aproape nimic de zis.

Iată însă că în acest veac de realism în literatură, trubadurii de Curte nu se maĭ mulțămesc să-șĭ înstrune lira pentru cîntarea sentimentelor lor personale saŭ presupuse ast-fel. Nu se maĭ mulțămesc nicĭ a pune la contribuție în cînturile lor de slăvire zeiĭ și zeițele, cîmpul cu florile și cerul cu stelele. Eĭ aŭ pretenția acum de a amesteca în versurile saŭ în proza lor dulceagă și — *viața reală*; nimic maĭ puțin.

Ni-era dor! — Bine aĭ venit! scrie D. G. I. Ionnescu-Gion în fruntea uneĭ... ode (cum să-ĭ zic alt-fel?) în proză și în versurĭ, pe care o publică în una din revistele ilustrate din capitală. Că-ĭ era dor autoruluĭ și-ĭ pare bine că s'a 'ntors regina Elisaveta, nimenĭ nu-ĭ autorizat să se îndoiască. Dar nu e vorba despre asta.

E vorba că D. Ionnescu-Gion are pretenția de a arăta cum îĭ era dor *țărănimeĭ* și cum ea și-a manifestat saŭ avea să-și manifesteze bucuria pentru întoarcerea regineĭ în țară... E vorba de un tabloŭ care în liniamentele-ĭ principale cel puțin are aerul — și *ar trebui chiar neapărat* — să fie real.

Eĭ, dar cu viața reală nu se poate jongla cu aceiașĭ ușurință ca și cu icoanele brodate din florĭ și din stele. Aci notele falșe țipă, disonanțele se bat în cap fără milă și fac din oda întreagă o operă cu atît maĭ penibilă cu cît autorul eĭ poate fi maĭ cunoscut — din alte scrierĭ — ca un scriitor talentat.

Maĭ întîiŭ, D. Ionnescu-Gion ne aduce în scenă un copil care se 'ntoarce de la școală.

— Mamă, strigă el, Domnul ne-a vorbit azĭ de regina noastră... *Glasul Domnuluĭ se îneca în lacrămĭ, cînd vorbia de suferințele regineĭ, și din ochiĭ multora dintre noĭ, zăŭ! mamă, picuraŭ tot lacrămĭ...*

Și micul orator dinastic ține pe acest ton un întreg discurs mameĭ sale, un discurs de care de sigur nu ș'ar rușina un *leader* al parlamentuluĭ romîn, un discurs însfîrșit, care... n'are alt cusur de cît pe acela d'a suna oribil de falș în gura unuĭ copil de zece anĭ.

Pe urmă scena să schimbă: la cărciumă, la horă, țiganul Lixandru cîntă un cîntec noŭ:

Frunzuliță de sulfină
Știre am de la regină...

— De la regină!? strigară întrebătorĭ vr'o cîțĭ-va.

Cred și eŭ că vor fi strigat întrebătorĭ, nu vr'o cîțĭ-va, dar toțĭ: așa cîntec cĭudat de sigur că n'aŭ maĭ pomenit eĭ în vĭața lor.

La d. Ionnescu-Gion însă întrebarea ar fi să fie amestecată cu bucurie, căcĭ: «Vesele mi-s fetele, fetele, nevestele, și flăcăiĭ chiuesc, cu codanele glumesc, și bărbațiĭ chefuiesc»,—și

Dorul mĭ-e în adormire
Inima mĭ-e 'n fericire!

Iar moș Florea Căpățînă îndeamnă la horă și chiuește:

C'așa joacă tineriĭ
Când înfloresc vișiniĭ
Și sĕ coc semințele
Și ne vin reginele.

Gheorghe Plivișteanul însfîrșit, fost sergent în armată, chiue și ĭeĭ jucînd cu foc:

Crape-mĭ sura opincuță
Să vuească adênc pămêntul,
Căcĭ regina a venit,
Dorul mi s'a liniștit.
Zi, țigane, zi!!

Și iată ce va să zică a voi să amestecĭ o pretinsă icoană reală într'o ast-fel de odă de ocazie! Pedeapsa ĭe numaĭ de cît aci: ridicolul penibil, de care nu-țĭ vine să rîzĭ, ci care te face fără voe să compătimeștĭ halul în care a ajuns autorul unor ast-fel de copilăriĭ nesăbuite.

Ce impresie vor fi făcînd aceste involuntare caraghioslîcurĭ asupra cititorilor, carĭ de sigur atît bun simț vor avea, ca să poată face deosebire între fantoșele cioplite din topor ale d-luĭ Ionnescu-Gion și între țăranul real? Ce impresie vor fi făcînd asupra Carmen Sylveĭ însășĭ, care e ceva maĭ mult de cît o regină, — căcĭ ĭe o artistă, — aceste note îngrozitor de falșe?

O, trubadurĭ de ocazie! de ce nu lăsațĭ în pace viața reală cînd nu vă poate conveni s'o zugrăvițĭ așa cum este? Nu vă ĭera destul cîmpul cu florile și cerul cu stelele? Reîntoarcețĭ-vă la ele. Botaniștiĭ și astronomiĭ sînt toleranțĭ în materie de ode, vĭața reala însă, cînd încercațĭ s'o aranjațĭ conform programuluĭ solemnitățilór regale și oficiale, protestează și se răsbună....

Cr.

ALTE POEZIĬ

Nu-ĭ nimic maĭ neplăcut ca îndemînarea la omul mediocru, ca liniile celea rimate și cezurate cum se cade, care seamănă a versurĭ fără să conție nicĭ un atom de poezie.

Th. Gautier.

Mă persecută cuvintele astea ale impecabiluluĭ părinte al parnasienilor, orĭ de cîte orĭ citesc o *poezie* de I. N. Roman. Și acum, cînd am în față volumul întreg apărut în editura Müller*), vorbele astea îmĭ răsar și maĭ clare și maĭ adevărate, ca o sentință definitivă.

In adevăr, D. Roman vrea să facă poezie lirică. Dar tot lirismul D-sale nu se vede decît în intențiĭ. Incolo, atît ideile cît și forma'n care și le'mbracă, nu cuprind nicĭ urmă de sentiment, partea esențială a lirismuluĭ.

Volumul acesta are cevà din apucăturile *primuluĭ dicționar de rime* al luĭ Ilie Ighel: ca și autorul dicționaruluĭ în chestie, D. Ioan N. Roman a grupat toate comparațiile banale, toate împărecherile cĭudate de vorbe, toate figurile carĭ aŭ făcut dejà ocolul lumiĭ în paginile tuturor versificatorilor marĭ și micĭ.

Odată grupat materialul acesta brut, D. Roman începe să scrie, punînd pe icĭ pe colo, în mijlocul versurilor d-sale, fioriturile culese de prin volumașe.

Nimic noŭ, nimic original. Nicĭ o ideĭe care să te oprească'n loc, nicĭ o simțire maĭ personal exprimată.

Se'nțelege, într'o asemenea enciclopedie de comparațiĭ nu e greŭ să 'ntîlneștĭ pe icĭ pe colo și cîte o imagine nimerită. Pe ceĭ ce nu cunosc vrafurile noastre de poeziĭ e posibil chĭar ca unele din versurile D-luĭ Roman să-ĭ impresioneze'n bine; cînd însă aĭ norocul de a fi în curent cu ce s'a scris la noĭ, cele maĭ fericite împărecherĭ de vorbe ale autoruluĭ de care vorbim ițĭ vin ca niște reminiscențe de undevà, — și te întrebĭ: «unde am maĭ citit eŭ asta?»

Ca să ilustrăm cu exemple cele ce spunem, ca să nu facem niște simple afirmațiĭ, alegem procedeul cel maĭ pozitiv: filuim volumul vers cu vers și notăm următoarele figurĭ mucegăite:

«*Ideal sfînt, ideal pĭerdut, vis himeric, zefirĭ călătorĭ, fluturĭ călătorĭ, a vĭețeĭ cale, mizeriile vĭețeĭ, soarele vĭețeĭ, firul vĭețeĭ (care se curmă), a timpuluĭ aripă, a timpurilor ceață, a lor ageră aripă, icoana vremiĭ de demult, icoană încadrată'n doliŭ, pulberea vremilor, în vremurĭ apuse, icoană tristă, frunze pe mormînt, al inimeĭ sicriŭ, vîntul soarteĭ, a saloanelor splendoare, virtutea-ĭ un cuvînt, a dragosteĭ scînteĭe, a dragosteĭ enigmă, sălcĭ pletoase, sălcĭ plîngătoare, al crîngurilor oaspe, a suferințeĭ legăturĭ, ale trecutuluĭ ruine...*»

Acum spunețĭ: n'ațĭ întîlnit de un milion de orĭ toate figurile astea? Nu vă este cunoscut și răscunoscut limbagiul acesta? Nu alcătuește el un material brut la dispoziția orĭ-căruĭ începător?

De sigur, da. Și ca să'l maĭ întrebuințezĭ azĭ într'un volum, trebuĭe să aĭ pe lîngă el o prea mare doză de ideĭ și de originalitate, — ceea-ce D-luĭ Roman îĭ lipsește. D-sa are de caracteristic tocmaĭ faptul că nu-ĭ original nicĭ în bine nicĭ în răŭ: e o mediocritate.

Tot volumul D-sale e ast-fel. Știe să rimeze ca toată lumea *svĭcnesc* cu *ĭubesc*, *mea* cu *ea*, *ĭubim* cu *țintirim*, *curmă* cu *urmă*, *înflorit* cu *înverzit*, *senin* cu *chin*, *pămînt* cu *mormînt*; — caută însă în tot volumul o rimă originală, și nu o veĭ găsi. Firește, prin rime originale nu înțelegem pe cele de felul următoarelor, care plac așà de mult D-luĭ Roman: *salce* cu *pace*, *suflet* cu *cuget*, *veștede* cu *lespede*, *prund* cu *mărunt*, și altele.

* * *

Cînd am spus atîta despre formă, s'ar cuvenì să vorbim și cevà despre fond.

Am zis însă că D. Roman n'are ideĭ; în aceasta, D-sa este tocmaĭ antiteza luĭ Gheorghe din Moldova. Jumătate din volum se ocupă cu «moartea ĭubiteĭ» și altă jumătate cu «am găsit alt ideal sfînt».

O parte importantă de arătat, ar fi cum D. Roman a luat din Eminescu tot ce a vroit D-sa. Asta-ĭ o adevărată boală, asupra căreĭa ne vom permite luxul unuĭ articol special.

INOT.

*) Ioan N. Roman. *Poeziĭ*. Edit. Müller. 1895.

CULTURA OFICIALA

— MORALESCU LA UNIVERSITATE —

Poporiĭ ce nu progredescu decadu. Georgie Urechiă.

Și ceĭ de la Universitate ca și ceĭ de clasele primare.

D. G. A. Urechiă, *profesor de Direptu publicu internu* și *Decanu al facultățeĭ juridice din Iașĭ**) este autorul unuĭ volum de *Drept administrativ*.

Vețĭ ceti și reciti în această operă același pasaj de zece orĭ; nu vețĭ înțelege nimic și vi se va părea că visațĭ saŭ că v'a luat Dumnezeŭ mințile.

Ce vețĭ zice de pildă de pasajul următor?

Finalmente apoĭ societatea nu ar putea a se conserva și a progredi fara de a manțiené viua în sînulu seu acea **flacara vitale**, ce i-a datu origine și sporu adecă acelu spiritu de asociațiune **ce a generatu** comuna. Și prin urmare agregațiunile *parțiali* ale comunelor, și din carĭ a *scaturitu* seŭ trebue se *scaturească* asociațiunea *naționale*, și confederațiunea *poporilorn afini*. (p. 23).

Cugete cineva adînc asupra acesteĭ monumentale fraze și respundă dacă înțelege ce poate să însemne *acea flacara vitale, ce a generatu comuna și din carĭ trebue se scătureasca asociațiunea naționale*.

Flacară vitale? asociațiune naționale? scaturitu? Ce pot să însemne aceste cuvinte? Dar să trecem la explicarea materiilor Dreptuluĭ administrativ. — După D. Urechiă, puterea guvernativă...

spre a desvolta constituțiunea sociale și spre a pune în lucrare elementele *vieței socialĭ*, trebue a se face *interpretele* adevăruluĭ, *a direptei rațiunĭ*, *a rațiuniĭ naturalĭ;* de unde se naște puterea *legelativă*, care prin *medilațiunĭ ingeniόse*, *seu* prin *instintu providentiale*, traduce și *concreteza* în lege scrisă, *legea naturale*.

Vă închipuițĭ acum pe cuconu Lascar traducînd *legea eterna naturale*, prin legea servitorilor, saŭ legea jandarmerieĭ grație unuĭ *instintu providentiale* și devenind ast-fel *interpretele direpteĭ rațiunĭ*.

Ce ar zice însă «bătrînul de la Golășeĭ», dacă ar afla de la D. Urechie rostul ministeruluĭ de interne:

Dèra aceste provedimente, ce formeza *obieptulu* uneĭ gestiunĭ *speciali* numită a afacerilor interne, *fiendu* ca *tende* esențialmente la conservațiunea ordineĭ interne trebue se asigureze și se nu vinculeze libertatea *cetațianilor și este posibile abusulu libertățeĭ cu violațiunea consecente a drepturilor altuia;* de unde se naște necesitatea de garanție *represive* spre a restabili drepturile **conculcate** spre a despăgubi daunele, spre a **puni** pre violatorĭ cee ce satisface administrațiunea justițieĭ, (p. 95).

Așa că ĭe clar și că abuzul «libertățeĭ posibile cu violațiunea consecente a drepturilor, și necesitatea restabilireĭ drepturilor conculcate» ne lămurește pe deplin asupra drepturilor ministruluĭ de interne?

Dar puterea nu aparține numaĭ ministruluĭ de interne, ci se împarte între maĭ mulțĭ miniștri. Aceasta dă de grije d-luĭ Urechiă, care ne zice:

Déca împărțirea ministereloru este *escesivamente minuta*, va fi maĭ *dificile* concertulu între *cantitatea ministriloru* și *va deriva apoi confusiune* pentru mulțimea crescîndă a afacerilor *miste*. (p. 94).

Maĭ ĭe vorbă? Cum are să se împace, de pildă cantitatea saŭ volumul d-lor Lahovary și Catargiu cu cantitatea saŭ volumul minusculuĭ D. P. P. Carp? Grație acesteĭ explicărĭ, acum ne putem lămuri asupra cauzeĭ instabilitățeĭ și disidențelor ministeriale.

Voițĭ poate acum să cunoaștețĭ care ĭe rostul unuĭ rege? Iată:

La erorile inteligentieĭ speculative se contrapune o *inteligentia* practică, *séu o forta inteligente moderatrice* a regeluĭ; la abuzurile *fortiei* esecutive se opune o *inteligentia admonitrice* (p. 85) și Regele este o expresiune a suveranitățiĭ *sociali*, ce este în puterea **paptului** *fundamentale* incorporata intr'o persoana cu *restriptiunile* etc. (p. 81).

Dar să lăsăm Regiĭ și miniștriĭ la o parte și să revenim la un «*subiept*» care ne interesează maĭ de aproape.

D. Urechiă are o definiție care ne va lumina deplin asupra chestiuneĭ: «*ce este publicul*». Iat'o:

Publicul *dera*, ca **subieptu** este o reuniune de omenĭ, nu fortuita, *dera vivente* în care este unu *esercitiu comunu de limba* și de comerciu, considerata sub un **conceptu unicu, coleptivu** și indivisibile. — Luatu dupa aceea ca atributu, este *reportulu* ce are lucrulu *seu* individuulu cu acea **fiența abstrapta și coleptiva** *seu* cu *totu agregatu sociale*. (p. 48)

Și bieții de noĭ carĭ nicĭ nu visam că în publicul nostru se poate petrece *acel exercițiŭ comun de limbă*, de care ne vorbește D. Urechie în stilul luĭ Kiță!

Ce pot să înțeleagă nenorociții studențĭ din acest *galimatias* colosal, din această babilonie imposibilă?

Are dreptate D. Urechiă: *poporiĭ ce nu progredescu decadu*.

Circiob.

*) *Direptu administrative* de G. A. Urechiă. Iașĭ.

DIN VIAȚA MILITARĂ

O BOALĂ INCURABILĂ

Două sinucideri în treĭ zile nu eră puțin lucru. Pentru un oraș liniștit, în care niciodată nu se 'ntîmplă ceva extraordinar, veștile astea, dureroase și curioase în același timp, dedeaŭ grozav de lucru gureĭ lumeĭ. Gazetele ca gazetele, nu găseaŭ ca motive ale acestor sinucideri decît banalitățile obicĭnuite. Pentru cea d'întîiŭ, ele scriaŭ:

«Aflăm cu părere de răŭ sinuciderea Colonelului Pamfilie. Nenorocitul lasă în urma sa o soție dezolată. Cauza sinuciderei se zice c'ar fi o boală incurabilă de care regretatul suferea».

Iată și pentru cea de-a doua:

«De-abia a fost înmormîntat Colonelul Pamfilie, și iată că orașul nostru este emoționat de o altă nenorocire. Respectatul nostru concetățean Dimache Eliadescu s'a sinucis erĭ. Nenorocitul lasă în urma sa o soție și un fiŭ. Cauza fatalului act se zice c'ar fi, ca și la Colonelul Pamfilie, o boală incurabilă...»

Nu știŭ pentru ce, moartea astor doĭ oamenĭ, pe carĭ îĭ cunoscusem de aproape, m'a impresionat adînc. Eră o întîmplare foarte ciudată. Colonelul Pamfilie și «concetățeanul nostru Dimache», fuseseră bunĭ prietenĭ, aproape nedespărțițĭ în tinerețea lor. De aceea, m'am gîndit mult la «boala incurabilă» care-ĭ lovise pe amîndoĭ și pe amîndoĭ îĭ hotărîse să o sfîrșască la fel.

Maĭ tîrziŭ, cînd am intrat ca soldat în Regimentul al căruĭ comandant fusese colonelul Pamfilie, am fost zdrobit aflînd că'n adevăr «incurabila» fusese boala, o boală sufletească și adîncă.

* * *

II.

Nu eră decît căpitan cînd a fost mutat în Regimentul de Linie de la Focșanĭ. Acolo a cunoscut pe Dimache Eliadescu. Veselĭ amîndoĭ, caractere asemănătoare, căpitanul și «concetățeanul» aŭ legat numaĭ decît prietenie. Iĭ vedeaĭ totdeauna împreună. Amîndoĭ flăcăĭ, locuiaŭ în aceeașĭ casă, mergeaŭ împreună la *café-chantant* ca și la balurile «de societate», amîndoĭ plecaŭ vara la țară, — Oreste și Pilade.

Dimache s'a'nsurat cel d'întîiŭ. Și cine a fost cel d'întîiŭ, «cavaler de onoare» la nuntă, dacă nu Pamfilie? De acum, serile la cafenea eraŭ maĭ rare; în schimb însă, viața intimă a casă la Dimache îĭ legă și maĭ mult. După treĭ anĭ însurățelul a avut un copil. Și nașul? Nicĭ nu putea fi altul decît Pamfilie.

Așă vre-o zece anĭ într'una. «Interesul serviciuluĭ» a vrut însă ca militarul să fie mutat. A colindat toată țara, a făcut manevre, a schimbat orașele și reghimentele, a fost înaintat Maior, — dar niciodată nu uĭtă să scrie luĭ Dimache scrisorĭ lungĭ, în care prietenia lor se arătă tot așă de duĭoasă ca'n anul dintîiŭ.

— «Primește, scumpe amice, miĭ de îmbrățișerĭ frățeștĭ, și comunică, te rog, nevestei tale respectele și amicia mea».

Așă sfîrșaŭ toate scrisorile.

Cînd soarta l'a adus înapoĭ la Focșanĭ, eră sur. Frumosul căpitan, care făcuse farmecul saloanelor publice și private, vălțuitorul «în doĭ pașĭ» cu care toate fetele eraŭ gata să zboare pe note și pe iluziĭ, ajunsese un locotenent-colonel cu mustățile în jos, cu barbișonul plouat, chel și... aproape de pensie. Iĭ rămăsese însă privirea prietenoasă pentru Dimache și-ĭ maĭ rămăsese dorul de 'nsurătoare. Atîtea rătăcirĭ prin cafenelele unde fetele cîntă pocit și iubesc cît stă un planton, atîtea zvînturărĭ nebune prin viață, atîtea și atîtea amorurĭ compuse și descompuse în pas gimnastic, îĭ lăsaseră în suflet un scepticism adînc. De la valț, ajunsese la cadril. Și seara, cînd petrecea în intimitatea liniștită de la Dimache, îl apucă pe bătrînul flăcăŭ un dor nebun de seninătatea și de tăcerea vieței în doĭ. Ca și cum ar fi intrat, dintr'un oraș sgomotos, plin de arșiță și îmbîcsit de miasme, în templul răcoros, solemn și melancolic al uneĭ pădurĭ de munte,— așă i se păreaŭ luĭ seratele tihnite din casa prietenuluĭ.

Cine ar fi zis? Cu toate astea, n'a trecut un an de la șederea luĭ în Focșanĭ, și iată că locotenentul-colonel s'a însurat și el, a pus și el cruce pe mormîntul uneĭ tinerețĭ pustiĭ de dragoste. La vîrsta luĭ și maĭ ales cu perspectiva uneĭ apropiate avansărĭ și retragerĭ la pensie, Eugenia luĭ Filion n'a stat pe gîndurĭ ca să'l ia de bărbat. Este drept că eră, poate, fata cea maĭ frumoasă din oraș; este drept că'n jurul eĭ roteaŭ toțĭ tinerĭĭ plinĭ de visurĭ; dar este drept că toțĭ tinerĭĭ aceștia nu eraŭ nicĭ măcar căpitanĭ, iar visurile n'aŭ nicĭ un curs pe piață.

De braț cu ea, Pamfilie nu maĭ vedea lumea. Ce frumoasă eră și cît o iubea de mult. Omul blazat, sătul de zgomot și de aventurĭ, își concentrase acum toate gîndurile, — tot ce maĭ putea concentră, — și toate aspirațiile luĭ de veteran în amorul acesta tîrziŭ, aproape postum. De sigur, n'o iubea, ca un soț. Avea pentru dînsa un fel de orbire de tată stingher, o evlavie și un extaz ca 'n fața uneĭ icoane, o iubea cu avîntul greoiŭ dar obștesc pe care 'l are berbecul Regimentuluĭ pentru trupă. Căcĭ ea eră ultima luĭ victorie și de sigur unica soră de caritate. De ce n'avea zece anĭ maĭ puțin? De ce, bietul rănit, să moară tocmaĭ atuncĭ cînd, după ce a'nfruntat ploaia de gloanțe, a izbutit să pună piciorul pe reduta dorită? Nopțĭ întregĭ, pe cînd ea dormea, — copilă și înger, — el plîngea în întunerec la căpătîiul eĭ, unde foaĭa luĭ matriculă îĭ spunea că nu poate să întîrzie mult.

* * *

Cînd l'aŭ făcut Colonel, băiatul luĭ Dimache împlinea optsprezece anĭ. Acasă la Colonel eră decĭ serbare îndoită. Amîndouă familiile petreceaŭ în intimitatea care li eră așă de scumpă, și fie-care ridică un pahar pentru fericirea celuĭ-l-alt. Masa a ținut mult, a fost veselă și s'a prelungit fără ca să-șĭ dea seama care-vă că trec ceasurile.

La douăsprezece din noapte, Colonelul luă paharul în mînă și se ridică emoționat:

— Serbăm astă seară două date: avansarea mea la Colonel și ceĭ optsprezece anĭ aĭ luĭ Tudorică. Am fost și eŭ tînăr și iată-mă azĭ un vîrstnic, pot să zic, și căsătorit. Dimache, fericirea ta este perfectă, a mea nu. Tu aĭ un copil, eŭ n'am. Eĭ bine, pentru ca, așă cum am fost totdeauna nedespărțițĭ și amicĭ, să fim și de acĭ încolo, — dă pe Tudorică în Regimentul meŭ și-țĭ jur că voĭŭ fi pentru el un al doilea părinte. Va fi tot fiul tăŭ, dar va fi și al meŭ.

Dimache se ridică de pe scaun, merse la Colonel, — și amîndoĭ prietenĭĭ se sărutară.

Doamna Dimache, emoționată și cu ochiĭ 'n lacrimĭ, trecŭ în odaĭa de alăturĭ și plînse.

Dar de a doua zi tînărul Tudorică D. Eliadescu făcea parte, ca voluntar, din Regimentul comandat de colonelul Pamfilie.

O altă iubire. Voluntarul eră iubit și îngrijit de colonel, par'c'ar fi fost copilul luĭ. Prietenia de odinioară pentru tată, se resfrîngea acum asupra fiuluĭ, cu o atenție uĭmitoare. Soldatul ședea în casa coloneluluĭ, avea treĭ ofițerĭ carĭ îl meditaŭ pentru examenul de ofițer și nu vedea cazarma cu ochiĭ, de cît așă în glumă, un ceas pe zi. Nu știă el ce este corvada, garda, plantonul, artelnicul și toate cele-l-alte drăgălășiĭ cazone; borșul nicĭ nu'l zărise, dar mi-te să'l guste; popota luĭ eră la masa coloneluluĭ, iar plantonul sindrofiile de seară.

— Da'ăla par'că face meliție? Asta-ĭ prosteală goală cu cafea-cu-lapte! așă ziceaŭ sorțarĭĭ, invidioșĭ ca toțĭ topîrlaniĭ carĭ aŭ pretenția că și eĭ sînt oamenĭ.

Și, dacă-ĭ vorba, chiar ofițerĭĭ eraŭ geloșĭ, indignațĭ și scîlcițĭ de chipul cum trebuiaŭ și eĭ, firește, să trateze pe acela care la urma urmiĭ tot «soldat prost» eră.

— D'aia nu maĭ e meliție!

— Ce l'așĭ maĭ strînge eŭ de muzică! Nu vezĭ? Par'că el ar fi maĭ mare peste Reghiment!

— Nu vezĭ? Don Colonel ține la iel par'c'ar fi de zahăr... Mă mir că nu-ĭ dă și...

Și *ce*? Ce vroĭă adică să 'nțeleagă don căpitan Comșa?

* * *

Eră pe vremea manevrelor marĭ de la Tecucĭ. Colonelul plecase cu Reghimentul ca să ia parte la cea maĭ frumoasă și maĭ grea manevră care a fost în țară.

Viața grea în manevră! Toamna, să dormĭ în cort, să te scolĭ cu noaptea 'n cap, să facĭ toată ziua instrucție și exercițiĭ de luptă, să mănîncĭ ce dă Dumnezeŭ, ba să te trezeștĭ că, tocmaĭ cînd țĭ-e somnul maĭ dulce, sună *alarma* și trebuie să porneștĭ, — negreșit că voluntarul iubit nu putea fi expus la asemenea greutățĭ nefolositoare. De aceea, el a fost lăsat a casă, — la casa Coloneluluĭ, — ca să ție de urît frumoaseĭ și gingașeĭ și iubiteĭ Eugeniĭ. Ce spusese Colonelul cînd l'a cerut în Reghiment?

— Dimache! Tudorică va fi tot fiul tăŭ, dar va fi și al meŭ.

Și copilul stetea lîngă «a doua luĭ mamă».

O, mamă, dulce mamă... !

De cîte orĭ n'a plîns ea, cînd «ca și copilul eĭ» îĭ cetea versurile astea! Dar de cîte orĭ nu s'a simțit înfiorată, zdrobită, plină de frigurĭ, atuncĭ cînd tot el, întorcînd paginile îĭ cetea

Frumsețile-ne tinerĭ bătrîniĭ lor distrug!

Da, ea nu avusese o mamă care s'o conducă 'n viață, să-ĭ mîngîie frumosul păr blond, s'o adoarmă 'n cîntice de leagăn și să-ĭ zică «iubește pe *tînărul* care-țĭ place». Rămasă fără mamă la vîrsta de patru anĭ, a fost crescută de un tată nepăsător, care iubea maĭ mult cazinul de cît pe copila luĭ. Și a crescut pe mîinĭ necunoscute, de simbriașe, care se schimbaŭ fără să-ĭ fi picurat în suflet scînteĭa uneĭ iubirĭ... Și a fost măritată după cel d'întîiŭ colonel care trecea la pensie din armată și din viață; și a suferit chinul sărutărilor luĭ oloage; și feciorĭa eĭ martirizată, torturată de atingerea veteranuluĭ care o pipăĭă tremurînd, ca un pianist bătrîn care dibuește pe clapele ce nu vibrează, — a fost insultată în noaptea cînd invalidul a vrut să fie eroŭ... Da, nimenĭ n'a iubit-o. Atuncĭ cînd îĭ trebuiă un tată, a avut un străin, — și acum cînd corpul îĭ tremură de spasmul sărutărilor de foc, ea nu găsise de cît un Cupidon în cîrje, care-ĭ zicea «fetițo» cu un glas și părintesc și impudic.

— Aĭ să mă iubeștĭ tu întotdeauna, Tudorică?...

— Eugenio, nu mă 'ntrebă. Te iubeam înainte să fiĭ măritată, — acuma te iubesc și te plîng și mă plîng..!

Sub razele luneĭ, care intraŭ pe fereastră și zugrăveaŭ pe păretele opus pervazurĭ de lumină, voluntarul își strîngea iubita 'n brațe. Ea, răpită de farmecul acesta pe care nu'l maĭ cunoscuse, dar pe care visurile i-l zugrăviseră misterios în minte, închidea ochiĭ, pierdută sub sărutările care o ardeaŭ. In patul unde de obiceiŭ sforăĭă ofițerul plîngea colonelul întîrziat în drumul către dragoste, mijă acum idila eternă de șoapte calde, de sărutărĭ nebune, de suspine adîncĭ, de inimĭ care băteaŭ ritmul aprig al furtuneĭ din pieptul lor.

In perete, un portret de tînăr privea spre patul unde amorul săvîrșă una din miliardele luĭ de crime.

—Uit'te-l! are aierul că-mĭ seamănă! Privește fason! E, he, deșcă! Poate că-mĭ semănaĭ odată; dar azĭ ți-a nins pe cap, azĭ nu maĭ aĭ nicĭ părul negru, nicĭ fața clară, nicĭ ochiul viŭ; azĭ eștĭ don colonel... și mîine la pensie, să trăițĭ...

— Lasă portretul, vorbește maĭ bine cu mine! O să mă iubeștĭ mereŭ? îl întrerupse ea.

— Da, Eugenio, mereŭ....

— ...Da! Să vă iubițĭ! tună glasul coloneluluĭ, care izbi cu pumnul în fereastră.

* * *

Avuseseră dreptate gazetele: asemenea boală eră «incurabilă». Și fără 'ndoială, nicĭ nu putea face alt-fel colonelul, de cît să se sinucidă.

III.

Dar pentru ce s'a sinucis și prietenul luĭ Dimache?

Ieram în cazarmă, cînd am auzit sunînd «plutonul de incendiŭ». In cincĭ minute eram cu armele în mînă și eșițĭ în curte.

— La casa luĭ Dimache Eliadescu! Foc mare! strigă aghiotantul.

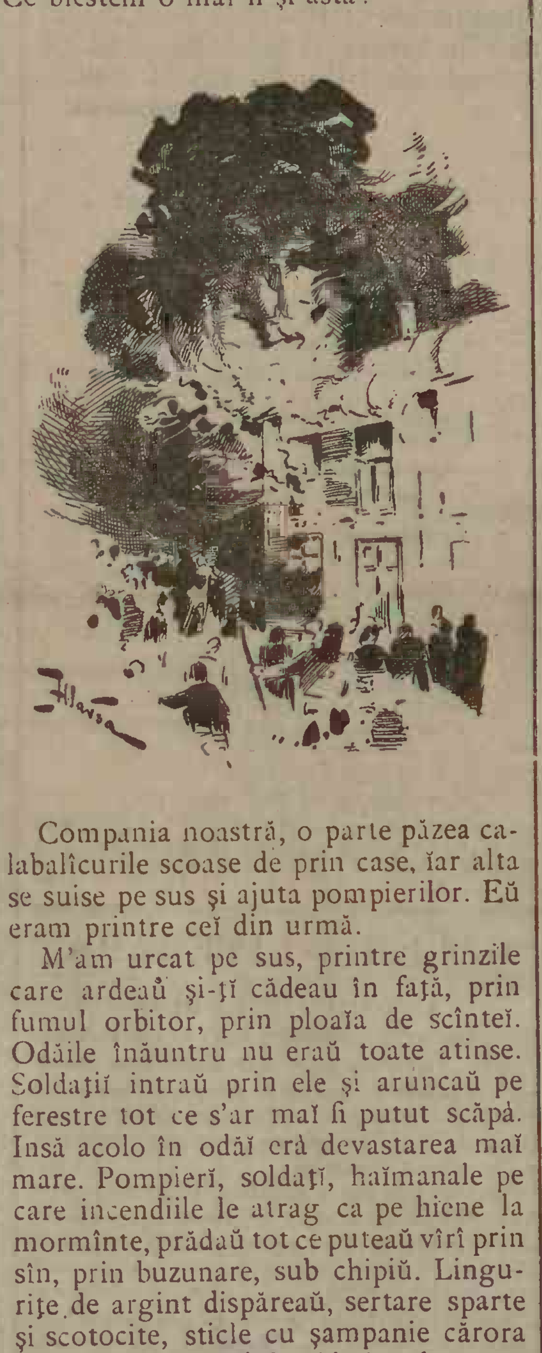
— Inainte, pas gimnastic, marș! comandă aghiotantul.

Și compania noastră o luă la fugă pe strade.

După zece minute eram acolo. In mijlocul flacărilor, care cuprindeaŭ casa din toate părțile, pompierĭĭ dărîmaŭ cu un sgomot asurzitor. Focul lumină orizontul ca un apus măreț de soare; căldură eră istovitoare, apa nu putea să maĭ ajute la nimic. Mînat de vînt, incendiul se întindea tot maĭ tare; din cînd în cînd izbucneaŭ flacărĭ uriașe ca dintr'un vulcan; scînteile făceaŭ jocurĭ nebune în mijlocul fumuluĭ de toate culorile,—și din tot ce eră maĭ sinistru eră zgomotul cazmalelor izbind ca peste un cosciug coborît în groapă.

Țipaŭ femeile; vecinĭĭ îngrozițĭ scoteaŭ tot din casă, aruncaŭ ca într'un pustiŭ, oftaŭ și blestemaŭ.

— Parc'a fost un făcut! spunea o bătrînă filozoafă. De abia se omorî bietu Conu Dimache, și iacătă că-ĭ arde casa... Ce blestem o maĭ fi și ăsta!

Compania noastră, o parte păzea calabalîcurile scoase de prin case, iar alta se suise pe sus și ajuta pompierilor. Eŭ eram printre ceĭ din urmă.

M'am urcat pe sus, printre grinzile care ardeaŭ și-țĭ cădeaŭ în fața, prin fumul orbitor, prin ploaia de scîntei. Odăile înăuntru nu eraŭ toate atinse. Soldațiĭ intraŭ prin ele și aruncaŭ pe ferestre tot ce s'ar maĭ fi putut scăpă. Insă acolo în odăĭ eră devastarea maĭ mare. Pompierĭ, soldațĭ, haĭmanale pe care incendiile le atrag ca pe hiene la morminte, prădaŭ tot ce puteaŭ vîrî prin sîn, prin buzunare, sub chipiŭ. Lingurițe de argint dispăreaŭ, sertare sparte și scotocite, sticle cu șampanie cărora li se spărgea gîtul de zid și se beaŭ pe loc, ceasornice, lucrurĭ de mătase, tot ce scăpase de foc, nu scăpă de salvatorĭ.. La casa de banĭ se îmbulziseră vre-o opt; ciocanele curgeaŭ sinistru, fumul îĭ orbea și nimenĭ nu se îndură să lase Wertheimul ispititor.

Strigam cît puteam, răgușit de fum și tușind după fie-care vorbă:

— Camarazĭ? Ce facețĭ? Lăsațĭ? Nu vă ie milă... la foc?...

— Ia lasă, dom'le: Te-a găsit dragostea acuma! Da' maĭ bine e să ardă?

Eră glasul vagmistruluĭ de la pompierĭ...

Am fugit din odae 'n odae, amețit ca într'un vis răŭ, din care te zbucĭumĭ ca să te deștepțĭ.

Pe pragul uneĭ odăĭ care fusese devastată, căcĭ se cunoștea un biuroŭ spart, am găsit o scrisoare. Eră încadrată 'n negru și, nu știŭ de ce, mi se părea că plicul cernit are un aier de adîncă melancolie, cum țĭ se pare une orĭ cîte o frunză în pădure toamna. Buĭmăcit de cîte văzusem, eram într'o stare de nevroză din cele maĭ cumplite; în noaptea aceea, personificam tot; iar scrisoarea mărginită cu negru îmĭ făcea un fel de milă anormală, pe care altă dată n'așĭ fi înțeles-o nimicar.

Am ridicat-o și am vîrît-o 'n buzunar. Aveam o dorință nebună s'o citesc. M'am coborît în stradă pe scările care trosneaŭ, m'am dus la o berărie care eră peste drum și... Iată ce am citit:

«Iubite Dimache!

«Cînd veĭ primi aceste rîndurĭ, eŭ nu voiŭ maĭ fi în viață. Tudorică mĭ-a necinstit casa. Tu știĭ cît o iubeam pe Eugenia, tu știĭ cum ea eră pentru mine unic scop al uneĭ viețĭ sătule de tot. Dar nu o blestem, pentru că înțeleg distanța ce eră între ea și mine.

«Nu'l blestem nicĭ pe el, pentru că nu pot, pentru că singurul care merită o soartă tristă, sînt eŭ. In tinerețea mea, am avut un prieten care m'a iubit maĭ mult de cît un frate, care m'a primit în casa luĭ, mĭ-a acordat o amiciție și o intimitate de care n'am fost demn, — căcĭ am fost complice cu nevasta luĭ într'un amor păcătos.

«Azĭ, copilul aceluĭ prieten, saŭ maĭ bine copilul femeeĭ luĭ și al meŭ... vine să-mĭ plătească infamia din tinerețe.

Știŭ că, dintre noĭ toțĭ tu suferĭ maĭ mult acum, tu care-țĭ vezĭ zdrobite iluziile pe care aĭ trăit o viață 'ntreagă....

«Iartă-mă, adio!

«Colonel Pamfilie»

A fost «incurabilă» și boala luĭ Dimache. Scrisoarea asta, pătată de o rază romantică fără 'ndoială, m'a 'ncredințat că nimic nu ieste maĭ de nevindecat, de cît rana pe care ne-o lasă o iluzie, cînd moare....

A. D.

DUMINICA

Se întîlneaŭ în fie-care Duminecă, într'o berărie, dintr'o stradă mărginașe, unde veneaŭ foarte mulțĭ străinĭ. La șeapte ore seara, Titu Rispeanu, însoțit de nedespărțitul săŭ baston de trestie, se așeza la o masă maĭ retrasă, cerea un pahar cu bere și aștepta.

Era un tînăr de treĭ-zecĭ și patru de anĭ, nicĭ frumos nicĭ urît, cu o puternică musculatură, cum nu se vede de cît la uniĭ gimnastici de circ. Dupe vorbă și mișcărĭ își da îndată pe față firea luĭ de țăran, pe care nicĭ nu căuta să și-o ascundă.

Terminase școala comercială și intrase în serviciul uneĭ marĭ case de schimb. Ocupa acest loc de aproape zece anĭ. Era plătit bine și se obicĭnuise cu munca țifrelor, ca un poet cu rimele.

Părințiĭ luĭ nu maĭ trăĭaŭ de mult; el ducea o viață de *boem*. Fără a fi un mizantrop, trăĭa cam retras de oamenĭ. Își întocmise felul săŭ de existență, a căruĭ monotonie nu-l supăra de loc. Afară de orele slujbeĭ, se plimba puțin, mînca totd'auna cu aceĭașĭ poftă bună, apoĭ dormea, regulat, opt saŭ nouă ore, în cea maĭ deplină liniște. Maĭ tîrziŭ, se adăogă la acest program de viață și o legătură de inimă.

In fond, Titu Rispeanu era un înțelept: nu cerea vieței maĭ mult de cît poate da.

O jumătate de oră după sosirea luĭ, venea și cea așteptată: Edviga.

Idila lor era simplă și puțin poetică. Beaŭ împreună cîte-va pahare cu bere, ascultaŭ lăutariĭ, carĭ nu uĭtaŭ să cînte și cupletele tirolezilor din *Vînzătorul de paserĭ*, în hatîrul Edvigeĭ, apoĭ plecaŭ acasă. Dupe o oră se despărțeaŭ.

Edviga, o bălană de două-zecĭ și opt de anĭ, pornise într'o bună dimineață din Salzburg, orașul eĭ natal, pentru a se pierde în lume. Era una din acele ființe pribege, a căror viață rămîne totd'auna necunoscută. Intîmplarea o azvîrlise în țara noastră, cu aceĭașĭ nepăsare cum aruncă valurile pe mal o scîndură dintr'o corabie sfărîmată. Norocul însă n'o părăsi, și Edviga putu să găsească un loc de îngrijitoare de copiĭ într'o familie de evreĭ bogațĭ.

Duminicile, seara, avea cîte-va ore libere, pe care le petrecea împreună cu iubitul eĭ. Intîlnirea lor în berărie devenise poveste veche. Indrăgostițiĭ păreaŭ oamenĭ liniștițĭ și foarte simpaticĭ. Chelnerĭĭ îĭ serveaŭ cu plăcere; oamenĭĭ de prin prejur le invidiaŭ fericirea, lăutariĭ le cîntaŭ cîntice sentimentale; iar casierița, nevasta patronuluĭ, o poloneză de cincĭ-zecĭ de anĭ, ofta adînc și-șĭ reamintea aniĭ eĭ tinerĭ.

* * *

Se cunoscuseră la gară, în ziua cînd Edviga venea în Romînia. Biata fată, necunoscînd altă limbă, se adresa în nemțește hamalilor să-ĭ aducă o birje. Dar nimenĭ n'o înțelegea. Titu Rispeanu se afla din întîmplare acolo. El avea o veche plăcere, care cu timpul se schimbase în manie, a veni de cîte-va orĭ pe săptămînă la gară, pentru ca să privească sosirea trenuluĭ. Titu se grăbi să aducă o birje necunoscuteĭ străine, și dupe rugăciunile eĭ, primi să o însoțească pînă la otel. Edviga era aproape să plîngă de bucurie că întîlnise un om care cunoștea limba eĭ. Pe drum se împrieteniră repede. Ea îĭ mărturisi că vine de departe, gonită de vînturile nenorociriĭ; cunoștea muzica, avea un glas plăcut și voia să se angajeze cîntăreață într'un teatru de varietățĭ, saŭ chiar la un *café-chantant*.

Titu o sfătui să înlăture ideile astea, îĭ spuse ce viață amară și rușinoasă duce o femeie în asemenea localurĭ, și îĭ promise că îĭ va găsi un loc, onest și bine plătit, într'o familie.

Şi ast-fel: inima ţăranuluĭ, ajuns om de oraş cult şi mulţumit, cu inima pribegeĭ de lingă Alpĭ, se apropiară, se uniră, ca şi cum s'ar fi cunoscut de cînd lumea.

Dragostea lor era un roman în cîte-va rîndurĭ: se iubeaŭ fără flacărĭ, fără lirism, fără gelosie; era maĭ mult o prietenie, cu momentele eĭ fireştĭ de voluptate.

Cu vremea, întîlnirile lor de Duminica deveniseră atît de obicĭnuite, în cît îşĭ pĭerduseră orĭ ce nuanţă de farmec. Dar odată Edviga veni la întîlnire cu o carte de rugăciunĭ, scrisă în limba germană. Titu nu-şĭ putu stăpîni rîsul.

— Tu crezĭ în D-zeŭ? o întrebă el.

— O!... maĭ mă 'ntrebĭ?... răspunse ea cu un accent de uĭmire. Dar tu?

Titu rîdică din umerĭ, zîmbi şi tăcu. El nu citise multă filosofie, dar observaţiunile luĭ resfrînte asupra vieţeĭ stinseseră în sufletul acestuĭ copil de plugarĭ scepticĭ, cea din urmă rază a credinţeĭ. Ateismul luĭ era ascuns şi formulat într'o nedumerire simplă: «Dacă ar fi un D-zeŭ, ar exista atîtea nedreptăţĭ şi rele în lume?»

Edviga moştenise fanatismul educaţiuneĭ religioase din ţara eĭ. Cînd descoperi că iubitul eĭ este un necredincios, se înspăimîntă ca de o nenorócire.

Ea încercă să-l facă a crede; dete sărutărilor eĭ maĭ multă căldură, îşĭ înflăcăra ochiĭ cu privirĭ religioase.

— Iubirea noastră va fi maĭ dulce sub protecţia Maĭceĭ Domnuluĭ!...

El înjură pe toţĭ sfinţiĭ, cu Isus în frunte, şi o ameninţă şi pe ea cu vorbe brutale. Se despărţiră supăraţĭ.

* * *

Era a treia Duminecă de cînd Edviga nu maĭ venea la întîlnire. Titu Rispeanu o aştepta liniştit, ore întregĭ. Pe figura luĭ nu se ivea nicĭ o expresie de mînie; îşĭ fuma în tihnă ţigările, golea cîte-va pahare şi pleca singur acasă.

El o credea bolnavă. Lipsa eĭ începu să-l îngrijească, să-l facă să sufere. Acum îşĭ da seamă de golul ce ni-l lasă în suflet orĭ ce femeĭe, cînd nu ne maĭ iubeşte. Dar n'are să maĭ vie nicĭ odată? Titu îşĭ repeta această întrebare, cu un fel de frică. Se obicĭnuise atît de mult a nu maĭ fi singur!... Fără îndoială, este o nevoĭe să te întovărăşească cine-va în drumul vieţiĭ, — maĭ ales o femeĭe!...

In a cincea Duminecă primi o scrisoare de la Edviga, în care eraŭ scrise cu creionul aceste rîndurĭ: *«Ich liebe dich nicht mehr, weil du an Gott nicht mehr glaubst»*. (Nu te maĭ iubesc, pentru că nu crezĭ în Dumnezeŭ).

Traian Demetrescu.

ŞTIRĬ LITERARE

Se vesteşte din Roma că zilele trecute a sosit acolo Zola, în scopul de a studia *mijlocul* pentru viitorul săŭ roman *Rome*. Asociaţiunea ziariştilor din Roma va da un banchet în onoarea mareluĭ romancier, de şi membriĭ clericalĭ aĭ aceleĭ asociaţiunĭ aŭ protestat.

Zola a cerut o audienţă şi la Papa. Se crede însă că Papa nu-l va primi.

* * *

D. N. Volenti a scos într'o broşură conferinţa D-sale asupra *Pastelurilor luĭ Alexandri*.

* * *

In numărul din urmă al revisteĭ franceze *Revue de sociologie* D. Léon Rosenthal publică un important articol intitulat: *Les destinées de l'art social d'après Proudhon*.

* * *

D-na Elisa Marcovicĭ a tipărit la Roman o traducere a scriereĭ *Egalitatea sexelor* de I. Sagnol.

BIBLIOGRAFIE

REALISTE este titlul nouluĭ volum de poeziĭ de Dimitrie Teleor, cunoscutul nostru publicist.

Cartea va apare la Craiova în editura d-lor Samitca şi va fi una din publicaţiile cele maĭ de valoare din anul acesta cunoscut fiind genul cu totul noŭ al acestuĭ scriitor.

Noĭ recomandăm *Realistele* cititorilor noştri, sigurĭ fiind că le dăm un sfat bun în timpul acesta cînd plouă din senin volume peste volume de nimicurĭ şi de vechiturĭ versificate, pretenţioase şi scumpe.

La apariţia volumuluĭ vom vorbi maĭ pe larg despre el.

POŞTA REDACŢIEĬ

Fer., *R.-Sărat*. — *Condiţiile* sunt numaĭ *una*: talentul.

N., *Bucureştĭ*. — *Femeea* lasă de dorit.

Draqeni. — De o cam dată tot pentru «mult-răbdătorul nostru coş».

Zenob a. — Maĭ scrieţĭ.

S. Trohin. — Ca să fie *epigramă* nu-ĭ maĭ lipseşte de cît spiritul.

Hectoradu. — Idem.

Hyperion. — Panta e frumoasă dar şi foarte lunecoasă.

Alexandru. — Motivele D-voastră, orĭ-cît de puternice, nu ne pot convinge.

I. S., *Bacăŭ*. — Rima nu ajunge.

Remus. — Epigrama asta a scris'o altu înaintea D-tale.

C. D., *T.-Severin*. — Ce-ĭ bun nu-ĭ noŭ, ce-ĭ noŭ nu-ĭ bun.

LA LOCUL CRIMEI

SITUAŢIA GUVERNULUI

Scandalul Poenaru.—Supărarea Regeluĭ. — Generalul Manu. — Inaintările în armată. — Cestiunea naţională. — Demisiunea D-luĭ Marghiloman.

Se apropie deschiderea Corpurilor Legiuitoare şi din ce în ce situaţia guvernuluĭ devine maĭ penibilă. Toate nemulţumirile ce se manifestă azĭ în ţară se îndreptează în contra guvernuluĭ. Criza economică, lipsa de banĭ, agitaţia arendaşilor, mulţimea falimentelor şi ale încetărilor de plăţĭ, — pentru toate aceste este învinovăţit guvernul, nu numaĭ din partea opozanţilor şi din partea mulţimeĭ indiferente de luptele dintre partidele istorice, ci chiar şi din partea multor conservatorĭ.

— Este ceva fatal, că de cîte orĭ vin conservatoriĭ la putere toate nenorocirile se îngrămădesc asupra ţăriĭ, — spunea maĭ deunăzi un conservator marcant, mi se pare chiar D. Mişu Balş.

Din această situaţie, însă, nimenĭ nu va formula capete de acuzaţiunĭ în contra guvernuluĭ, care în definitiv nu poate fi învinovăţit, nicĭ pentru recolta rea, nicĭ pentru scăderea preţuluĭ grînelor şi cu atît maĭ vîrtos pentru mişcarea arendaşilor.

Scandalul Poenaru

Nu maĭ puţin adevărat este, însă, că toate aceste nemulţumirĭ îngrămădite se vor manifesta sub altă formă, ele vor fi mascate prin scandalurile carĭ de cît-va timp pasionează atît de mult opinia publică şi carĭ toate se resfrîng direct asupra guvernuluĭ.

In întîĭul rînd e scandalul Poenaru. Escrocheriile maioruluĭ Poenaru, complicitatea ministruluĭ de războiŭ, terorismul parchetelor civile şi militare, etc. vor fi exploatate mult de opoziţia de toate nuanţele şi date fiind proporţiunile imense ce a luat maicanismul conservator în armată şi în minister, nu este exclusă posibilitatea ca o mare parte a conservatorilor nemulţumiţĭ să profite de această ocazie pentru a trece în grupul disident al D-luĭ Gr. Păucescu.

Aceasta o simte şi guvernul, dar încăpăţînat cum este, D. Lascar Catargiu refuză de a da o satisfacţie opinieĭ publice iritate în contra Poenarilor.

Supărarea Regeluĭ

Insuşĭ Regele este foarte scandalizat de faptul, că generalul Poenaru continuă să fie ministru.

Lunĭ după amiazĭ Regele a întrebat chiar pe D. Lascar Catargiu în prezenţa D-lor generalĭ Vlădescu şi Teodori, dacă ministrul de războiŭ şĭ-a prezintat demisiunea.

— Mĭ-a comunicat în mod verbal, Majestate, că este dispus a-şĭ da demisiunea, dar eŭ i-am răspuns să aştepte întîĭ rezultatul instrucţieĭ, — a răspuns D. L. Catargiu.

Regele, se afirmă prin cercurĭ în poziţie de a fi bine informate, a observat că instrucţia nu s'ar putea face în condiţiunĭ libere, cîtă vreme generalul implicat se află în minister.

D. L. Catargiu se află acum între ciocan şi nicovală: să invite pe general să-şĭ dea demisiunea, nu-ĭ vine, căcĭ acesta i-a anunţat o dată demisiunea, pe care, însă, a refuzat'o; iar, să nu se conforme dorinţeĭ Regeluĭ, nu-ĭ convine. Şi, în definitiv, cine va primi portofoliul ministeruluĭ de războiŭ? Căcĭ astă vară conul Lascar s'a zbătut aproape treĭ lunĭ de zile pînă să găsească un ministru de războiŭ ca vaĭ de el.

Generalul Manu

Acela care se bucură în ascuns de situaţia dificilă a conuluĭ Lascar, este neastîmpăratul aspirant la preşedinţia consiliuluĭ de miniştri, generalul Manu.

Sub masca corectitudineĭ cazone, generalul Manu este destul de îndrăzneţ a condamna în termenĭ aspri pe generalul Poenaru. Aceasta în definitif n'ar fi decît o notă bună pentru preşedintele Camereĭ, dar D-sa urmăreşte alte scopurĭ şi anume venirea sa în capul ministeruluĭ.

Această ambiţiunc a D-sale se desemnează destul de bine şi prin faptul, că a invitat pe deputaţiĭ amicĭ aĭ săĭ la eĭ acasă la o consfătuire intimă asupra situaţieĭ, pe ziua de 11 Noembre. Cine anume sînt aceştĭ amicĭ aĭ D-sale, se va vedea în ziua consfătuireĭ.

Inaintările în armată

Şi în legătură cu acest scandal se ivesc şi alte greutăţĭ pentru guvern, anume înaintările în armată şi maĭ ales înaintările la gradurile de generalĭ şi coloneĭ. Căcĭ deşi deocamdată numaĭ două posturĭ de generalĭ sînt vacante, anume postul de comandant al corpuluĭ I de armată din Craiova şi postul de comandant al divizieĭ din Capitală, totuşĭ nemulţumirea în contra generaluluĭ Poenaru este atît de mare încît generaliĭ Budişteanu, Barozzi, Cantili, Algiu şi Pastia aŭ declarat că nu vor să rămînă în serviciul activ dacă actualul ministru de răsboiŭ nu va demisiona.

De altfel generaliĭ Barozzi, Budişteanu şi Cantili şĭ-aŭ înaintat odată demisiunile, dar ele aŭ fost respinse, după ce eĭ aŭ consimţit să maĭ rămînă în armată pînă la 10 Maĭŭ viitor.

Pe de altă parte se manifestă adîncĭ nemulţumirĭ şi printre coloneĭ şi locotenenenţiĭ coloneĭ şi de această nemulţumire caută a profita liberaliĭ, carĭ fac instigaţiunĭ pentru reeditarea pronunciamentuluĭ din 1888.

Cestiunea naţională

Vine apoĭ cestiunea naţională, care va da încă mult de gîndit guvernuluĭ în urma celor petrecute. La Senat D. Dim. Sturdza va profita de discuţia asupra răspunsuluĭ la Mesaj pentru a aduce iar la ordinea zileĭ cestiunea naţională, V. A. Urechiă *ca senator* iar *nu ca preşedinte al Ligeĭ* va interpela pe guvern în afacerea Lahovary; la Cameră liberaliĭ şi grupul D-luĭ Păucescu, în urma uneĭ interpelărĭ a D-luĭ Ionel Grădişteanu, sînt hotărîţĭ a prelungi zile întregĭ desbaterile asupra cestiuneĭ naţionale.

Pînă atuncĭ, însă, maĭ sînt încă aproape treĭ săptămînĭ şi în acest interval cine ştie ce prostiĭ va maĭ face guvernul şi în special D. Take Ionescu şi poliţia cu ocazia meetinguluĭ studenţilor de la 8 Noembre?!

E greŭ să prevezĭ viitorul apropiat al guvernuluĭ; un lucru este, însă, incontestabil, că atmosfera politică este încărcată de pîclă.

Demisiunea D-luĭ Marghiloman

Maĭ este încă ceva, anume demisiunea D-luĭ Al. Marghiloman.

Cum că ministrul justiţieĭ va demisiona în curînd, aceasta se dă ca sigură prin toate cercurile conservatoare, fără să se preciseze însă data.

Uniĭ pretind că demisiunea va urma după nunta de argint a perecheĭ regale, în orĭ-ce caz înainte de deschiderea Corpurilor legiuitoare, iar alţiĭ spun, că numaĭ în vacanţele Crăciunuluĭ.

In această privinţă înregistrăm numaĭ zvonurile, fără a-ĭ da însă importanţa unuĭ fapt îndeplinit saŭ cel puţin hotărît încă de pe acum.

Inl.

„SALVADENT“

Remediŭ sigur pentru înlăturarea durerilor de măsele și de dințî stricațî, precum și r boalelor de gingiî, gură și gît, vindecînd chiar nesuferitul miros de gură și guturaiul: *(troahna, răgușala, gîlcile, anghina, abubă, orbalțî, fișturî, roșeața, gingiile mîncoase, umflăturî în fălcî, năjit, pialra* și *putrigaiul dinților)* boale denumite sciințific.

SALVADENTUL înlocuesce cu folos toate apele de gură, topind resturile de la mîncare ce putrezesce și infectează.

SALVADENTUL se mai poate întrebuința cu succes și în contra scurgerilor de urechî și de nas, înlocuind nesuferitul «Iodoform» în toate ranele și rănirile ca pansament.

Pentru salvarea dentureî, vindecarea boalelor aci arătate și desinfectarea higienică a gureî, s'a găsit numaî acest remediŭ sigur numit SALVADENT, aprobat de consiliul sanitar superior civil și de cel militar, precum și de înaltele autorităț sciințifice, în urma experimentărilor bine apreciate prin Spitale, Laboratoriî universitare și Cabinete ale dentiștilor, precum și prin numeroasa clientelă a maî multor medicî cu reputațiune distinsă, asigurînd prin certificate, buletine, scrisorî de felicitărî și mulțumirî multe pentru prețioasa descoperire a SALVADENTULUI, inventat de D. S. Popini, vechiul farmacist șef al spitalelor civile din Capitală, care a isbutit să prepare acest medicament sub formă de pulvere antiseptică, analgesică, calmantă, topică resolutivă descongestionînd membrana mucoasă și desinfectînd energic gura fără nicî un pericol de otrăvire; înghițindu-se chiar și de un copil, de oare-ce la unele din boalele arătate SALVADENTUL se suflă în gît. Gustul și mirosul medicamentului sînt destul de plăcute. SALVADENTUL se găsesce în toate farmaciile și drogueriile din țara și la inventator (adresa poștală **Popini** Bucureștî.

Unicul depozit pentru vînzare en gros
D. ZOBEL
Bucureștî, Bulevardul Elisabeta No. 43.
Cutia 1 leŭ.

SPECIFIC ANTIBLENORAGIC STOENESCU

CAPSULELE
cu
copaivat de sodă salol și santal

Nicî unul din antiblenoragicele existente nu poate egala cu acest noŭ preparat, care vindecă cu cel maî mare succes și în cel maî scurt timp complect și radical, scursorî *(sculament)* noî și vechî *precum* Blenorea, poală albă etc.

Prețul uneî cutiî 4 leî.

Asociat cu aceste capsule se recomandă cu succes Injecția Santalină.

Prețul unuî flacon 2 leî 50.

Deposit: Farmacia La Coroana de oțel, Mihail Stoenescu, strada Mihaiŭ-Vodă 55.

De vînzare în principalele farmaciî.

In localitățî unde nu se găsește se expediază contra mandat poștal.

SOCIETATĔ ROMÂNĂ PENTRU INDUSTRIĂ ȘI COMÉRC. A PĔTROLIULUĪ

CAPITAL SOCIAL LEI NOI 4.000,000 ÎNTREG VĔRSAT

SEDIUL CENTRAL IN BUCURESCI, STRADA LIPSCÂNĪ, No. 10

ADUCEM LA CUNOȘTINȚA PUBLICULUĪ CĂ PUNEM IN VÎNZARE:

PETROL DE REGULAMENT

fabricat cu toată îngrijirea și conform regulamentuluî asupra fabricațiuneî petroleuluî. Recomandăm aceste produse publiculuî care voește a fi ferit de incendiile și explosiunile ce causează petroliul răŭ rafinat, care se debitează în comerciŭ. Expediem în vagoane citerne de fier saŭ și în butoaie.

Pentru Bucuresci, putem servi pe clienții noștri chiar la domiciliŭ aducîndu-le petroliŭ garantat în bidoane de tinichea saŭ în damigene de sticlă.

MARCA **STEAUA ROMANIEĪ** — **LUMÂNĂRĪ DE STEARINĂ** — MARCA **STEAUA ROMANIEĪ**

DE O CALITATE SUPERIOARĂ PRODUSELOR SIMILIARE INDIGENE și STRĔINE

LUX în hîrtie rosă-alburiă, etichetă aurită.—**EXTRA** în hîrtie roșie și **PRIMA** în hîrtie portocalie și descoperite în lăvițe.

PREȚURI REDUSE

Furnizăm deja Eforieî spitalelor civile, Grand Hotel du Bulevard, Grand Hotel de France etc. etc. precum și celor maî însemnațî comercianțî din țară.

GHIAȚA ARTIFICIALA din apă destilată și lipsită de microbî, singura ce se poate întrebuința fără pericol pentru sănătate. Transportăm la domiciliŭ zilnic în bucățî paralelogramice de cel puțin 5 și 10 chilograme.

ULEIURĪ MINERALE producem și oferim publiculuî: **Valvolina, Identic Schibaeff, extraprima, Vulcan pentru cilindre**. Furnizăm deja fabricele cele maî însemnate ca: Fabrica de ciment Brăila, Basalt Bucurescî, Spir, Marinescu-Bragadir, Sticlăria Bogdănescî, Hîrtie Letea; Morî între care Reforma (Pitescî), Cognac Naville, ferăria Grumfeld, Cherestea Costinescu, postăvăria Buhuși și altele: un mare număr de atelIere și foarte mulțî proprietarî și arendașî pentru mașinele agricole.

PARAFINĂ-BENZINĂ **în calitățî superioare, apreciate favorabil de cumpărătoriŭ.**

Pentru comande a se adresa:

DIRECȚIUNEĪ GENERALE A SOCIETĂȚEI ROMÎNE DE PETROL
No. 10.—STRADA LIPSCANI, BUCURESCI.—No. 10,

AU GOÛT PARISIEN

BUCURESCI
No. 11—STRADA LIPSCANI,—No. 11

Mare punere în vînzare de
LÎNURI FANTAISIE
și
PELERINE ALGERIENE
ULTIMA CREAȚIUNE
cu
PREȚURĪ REDUSE

SAINT-RAPHAEL

Vin întăritor, digestiv, tonic, reconstituant de un gust escelent. Remediul cel maî bun contra **oboselelor stomaculuî, cloroseî, anemieî și convalescențelor.**

Precios pentru persoanele înaintate în vîrstă, mumele tinere și copiilor.

Fie-care butelie este acoperită de marca fabriceî și de timbrul de garanție al **„Uniuneî fabricanților“.**

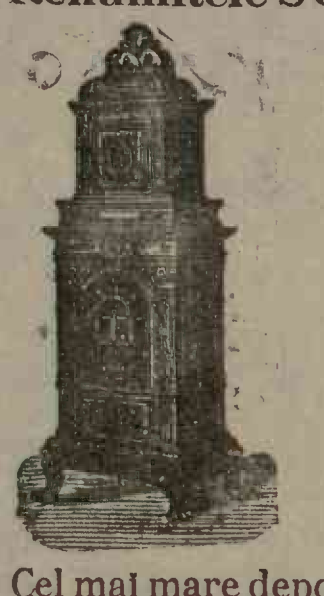
Depoul general pentru toată Romînia la **farmacistul:**

VICTOR THÜRINGER
Calea Victorieî No. 154 București

Se găsește asemenea la toate farmaciile și drogueriile din capitală și provincie.

„LÖNHOLDT'S“

Renumitele SOBE AMERICANE Patentate

Premiate la toate Expozițiunile și
JUNKER & RUH (CARLSRUHE)

Incălzire permanentă higienică cu Regulator
VENTILAȚIUNI și VAPORISATORI de apă
Construcțiune și decorațiune elegantă
AURITE, ARGINTATE și NICHELATE

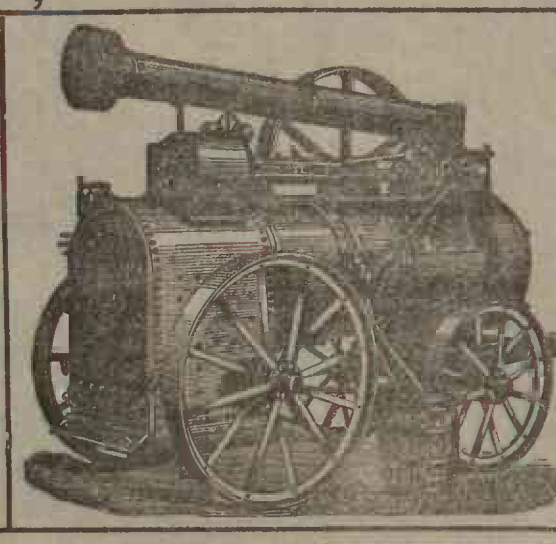
Depositul general la Magazinul:
E. DEMETRESCU-MIREA
Bucurescî No. 31 Strada Carol, I Bucurescî

Cel maî mare deposit de CURELE ENGLEZESCI de la S. E. NORRIS & Co. LONDRA și JAMES DAWSON & Son Lincoln
Instrumente mecanice și de precisie, Pompe, Forjî, Robinete și Bronzerie, Soneriî electrice, Telefoane, Arme de Lux, Metalurî, etc., etc.

MARE DEPOU DE

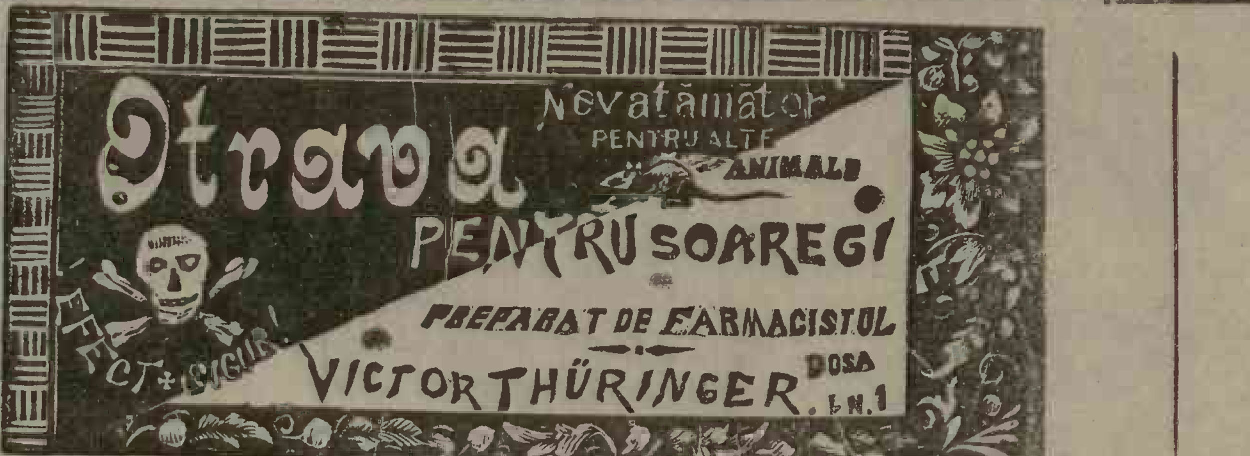
MAȘINE AGRICOLE

LOCOMOBILE ȘI TREERĂTOARE
din renumita fabrică
RICHARD GARRETT & SONS
ENGLITERA

Mașine de secerat și legat, Mașine de secerat și cosit
din renumita fabrică
THE JOHNSTON HARVESTER Co.
AMERICA

M. LEYENDECKER & Co.
STRADA STAVROPOLEOS No. 15. — BUCURESCI

NOUA INJECTIUNE
ANTIBLENORAGICA HOCIUNG

Recomandată de celebritățile medicale și aprobată de Onor Consiliŭ sanitar superior din Bucureștî.

VINDECĂ BLENORAGIA (Sculamentul)
noŭ și vechiŭ, în 5 — 6 zile, fără a întrebuința alte medicamente interne.
— PREȚUL UNUI FLACON ESTE LEI 3 —

Veritabile sînt numaî acelea care vor purta pe etichetă și stampila Farmacieî și Drogneriei BRUS.

Depositul general la «**Drogueria BRUS**», Bulevaddul Elisabeta Palatul Băilor Eforieî

La Iași se găsește în farmacia Domnilor Frati Konya

MILNER

CASE DE BANI DE FER SI OTEL

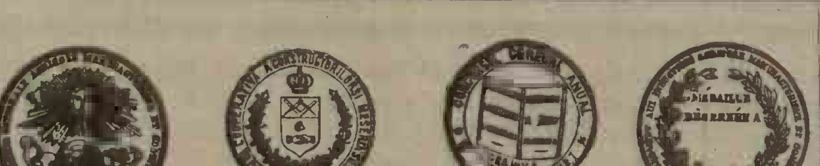
PATENT „TOLEDO“

GARANTATE
contra incendiilor și a spargeriî
provenind
din usinele bine-cunoscute
ale luî
MILNER'S S. SAFE COMPANY Ld
FURNIZORII
Guvernuluî și Băncilor Engleze

Pentru prețurî și orî-ce alte detaliî, a se adresa reprezentanților și depositarilor noștri pentru toată Romînia, D-niî:

HANS HERZONG & Comp.
Bucurescî, 18, Strada Decebal, 18, Bucurescî

SOBE „COMETUL“

Pentru încălzire cu lemne. Invențiune nouă. Cu **puține lemne** se obține **o căldură mare** și **higienică**, interiorul sobeî fiind căptușit cu cu **material refractar**. Aceste sobe se efectuiază simplu pentru școlî, spitale și localurî publice și foarte elegant îmbrăcate cu Majolica și Faianța artistică.

Turnătoria și Fabrica «Cometul»

ADOLF SALOMON

FĂBRICA: **20, Str. Vultur, 20**
DEPOSIT: **14, Str. Dómneî**

Deposite în provincie: In Iașî, la D. Jacques Davidovicî, Str. Lăpușneanu 37; în Craiova, la D. Petrache Andreescu; în T.-Măgurele, la D. Is. M. Elias; în Brăila, la D. J. Neuman. 2146

COMPANIA CONTINENTALĂ

Bucuressî. — 68, CALEA VICTORIEI, 68. — Bucurescî
(Vis-à-vis de Teatrul Național)

DEPOU de **MASINI DE CUSUT** ale fabriceî *«GROSSMAN»* recunoscute ca cele maî bune mașinî **SISTEM „SINGER“** perfecționat asemenea mașinî pentru croitorî, curelarî, cismarî, militarî, etc.

CEL MAI MARE DEPOSIT de **VELOCIPEDE ROVER PNEUMATICE englezeștî** construite pentru „COMPANIA CONTINENTALĂ“

REION SPECIAL
pentru
DIFERITE UTENSILE DE MENAJ SI GRADINA

Representant general pentru toată țara
B. TAUBMANN

Blanzy Poure & Cie

BOULOGNE S/MER.
PARIS
107 Bd Sebastopol

PROFESORII DE CALIGRAFIE SI DESEMN
Recomand ca cele maî bune
CONDEELE
Renumiteî și vecheî fabrice
BLANZY POURE & Comp.
A se cere în toate Librăriile și Papetăriile în special Condeele
No. 135 bis, 731, 744, 760 789, 801, 853

